

DZIEŃ BABCI

Są takie dwa piękne dni w roku, o których nie tyle warto, co trzeba pamiętać. Mowa o 21 i 22 stycznia. Wtedy swoje święto obchodzą polskie babcie i dziadkowie, którzy są równie ważni, jak rodzice. Wychowują nas od najmłodszych lat oraz przekazują niezbędną wiedzę, rozpieszczają i czytają bajki, przytulają i kochają bezgraniczną miłością. Oddajmy im więc należny hołd, za to, że zawsze są i byli w pobliżu.

Dzień Babci i Dzień Dziadka to święta obchodzone dla uhonorowania ich. W te dni wnuki składają życzenia swoim babciom. W Polsce święta te obchodzone są w dniach 21 i 22 stycznia.

Pomysł utworzenia święta Dzień Babci w Polsce pojawił się w tygodniku „Kobieta i Życie” w 1964 roku. Już rok później święto to zaczął popularyzować „Express Poznański”, a jego głównym pomysłodawcą był dziennikarz Kazimierz Flieger (zm. 1985). W roku 1966 również „Express Wieczorny” ogłosił dzień 21 stycznia „dniem babci”.

Później powstała również tradycja obchodzenia Dnia Dziadka. Święto do Polski zostało przeniesione prawdopodobnie z Ameryki w latach osiemdziesiątych XX wieku i stopniowo stawało się coraz popularniejsze.

Od ponad pół wieku wszystkie dzieci w naszym kraju wykonują z tej okazji ręcznie malowane laurki oraz upominki. Tradycją w naszym kraju stało się również przygotowywanie okolicznościowych akademii i przedstawień w przedszkolach i szkołach podstawowych.

BEZPIECZEŃSTWO SENIORÓW:

W kilku ostatnich latach seniorzy najczęściej padali ofiarami kradzieży, włamań i oszustw. Przesłupcy wykorzystują łatwowierność i obniżony poziom czujności starszych i samotnych osób. Jednym z najczęściej popełnianych przestępstw na szkodę osób starszych jest oszustwo dokonywane metodami „na wnuczka” i „na policjanta”. Jest ono szczególnie dotkliwe, ponieważ bardzo często seniorzy w wyniku działania oszustów tracą oszczędności całego życia. Blisko 80 procent pokrzywdzonych stanowią osoby powyżej 70 roku życia. Z policyjnych statystyk wynika, że przestępcy najczęściej działają w dużych miastach. Niechlubny prym wiedzie stolica.

Oszuści uczą się wykorzystywać łatwowierność i brak czujności zwłaszcza starszych i samotnych osób. Oszuści grają na uczuciach osób starszych i potrafią nimi manipulować. Osoby starsze, samotne, emerytów, łatwiej jest przekonać np. do tego, że jeśli wpłacą określoną sumę pieniędzy uzyskają dodatek do emerytury czy renty. Oszuści bardzo często bazują na niewiedzy np. dotyczącej przepisów unijnych i próbują to wykorzystać wmawiając, że dzięki pieniądзом z Unii Europejskiej w mieszkaniu zostanie wykonany remont instalacji wodociągowej czy gazowej.

Te wszystkie argumenty to tylko pretekst aby dostać się do mieszkania. Po wejściu do środka oszuści próbują odwrócić naszą uwagę i w tym czasie niepostrzeżenie zajrzeć do szafki w poszukiwaniu pieniędzy, biżuterii czy innych wartościowych przedmiotów. Tak też się stało tym razem.

Schemat działania sprawców dokonujących oszustw metodą „na wnuczka”.

Przestępca telefonuje do ofiary rozpoczynając rozmowę, nie przedstawia się, w zależności od głosu mówi babciu/dziadku, ciociu/wujku „To ja. Nie poznajesz mnie”. Tak ukierunkowuje ofiarę, żeby ta sama podała mu imię osoby dla siebie bliskiej. Tym samym podświadomie utwierdza ją w przekonaniu, że rozmawia z wnuczką. W trakcie rozmowy wmawia, że znalazł się w bardzo trudnej sytuacji życiowej np. spowodował wypadek i musi zapłacić, żeby uniknąć kary lub też ma niepowtarzalną okazję zarobienia dużych pieniędzy np. zakup samochodu po okazyjnej cenie. Legend jest wiele. Celem działania jest przekonanie rozmówcy o konieczności natychmiastowej pomocy. Następnie stara się ustalić ile oszczędności ma babcia, w domu czy w banku. Jeżeli jest to zadowalająca dla niego kwota prosi o spakowanie pieniędzy. Natomiast, jeżeli kwota jest niewystarczająca wysyła ją po pieniądze np. do bankomatu, znajomych, sąsiadów lub banku. Jeżeli rozmówca posiada duże oszczędności w banku namawia do ich wypłacenia. Oszust prosi o przygotowanie gotówki lub przelanie pieniędzy na wskazane konto bankowe. Zazwyczaj są to konta firm zajmujących się szybkimi międzynarodowymi transferami gotówki. W przypadku odbioru gotówki przysyła „zaufaną osobę” argumentując to brakiem możliwości osobistego odbioru.

Schemat działania sprawców dokonujących oszustw metodą „na policjanta”.

Sposób działania sprawców jest taki sam jak w przypadku metody na wnuczka z tym, że jeszcze w trakcie pierwszego połączenia rozmowa nagle zostaje przerwana lub też zaraz po jej zakończeniu, do pokrzywdzonej/go dzwoni osoba podająca się za policjanta lub funkcjonariusza CBŚP i mówi, że wie o wcześniejszym telefonie i że Policja właśnie prowadzi działania/akcję/operację mającą na celu zatrzymanie sprawców, którzy przed chwilą dzwonili. Prosi o przekazanie im pieniędzy. Jednocześnie zapewnia, że wszystko jest kontrolowane przez Policję. Namawia seniora do współpracy argumentując to zatrzymaniem przestępców i uniknięciem przez innych potencjalnych pokrzywdzonych życiowego dramatu. **Przekazując pieniądze osoba pokrzywdzona widzi je po raz ostatni.**

Kolejną metodą działania sprawców jest metoda „na gazownika”, „pracownika pomocy społecznej” itp. Sprawcy podszywając się pod pracowników różnych urzędów obdarzani są zaufaniem i wpuszczani do domu/mieszkania. Gdy już dostana się do mieszkania czasem symulują złe samopoczucie i proszą o szklankę wody, a czasem przyniesienie dokumentów, długopisu żeby można było wypełnić dokumenty o np. dopłatę. W tym czasie sami wchodzą do pomieszczenia z oszczędnościami i dokonują kradzieży. Jeżeli sprawcy działają we dwoje, jedno z nich absorbuje seniora, a drugie pod pozorem udania się do toalety plądruje mieszkanie zabierając gotówkę i biżuterię.

Pamiętaj, jeśli masz babcię, dziadka bądź ich wiernym pomocnikiem i pomagaj w sytuacjach, które częstokroć wymagają szybkiej lecz rozsądnej decyzji. Rozmawiaj z dziadkiem i babcią o zagrożeniach jakie mogą ich spotkać w codziennym życiu i o sposobach jakie mogą ich ustrzec przed problemami. Przestrzegaj, żeby nigdy nie wpuszczali osób nieznanymi do domu.

◆ Porady dla seniorów, aby nie stać się ofiarą przestępstwa lub wykroczenia:

- bez zbędnej potrzeby nie nosić dużej kwoty pieniędzy przy sobie;
- po wypłacie większej kwoty z bankomatu lub po dokonaniu transakcji bankowej warto poprosić zaufaną osobę, o odprowadzenie do domu;
- bezwzględnie trzeba znać na pamięć swój numer PIN do karty bankomatowej. Nigdy nie zapisuj tego numeru na karteczce, przechowywanej obok karty;
- nie pożyczaj pieniędzy osobom, które znane są tylko z widzenia lub deklarują, że chcą przekazać gotówkę twoim bliskim;

- tam, gdzie panuje tłok w tramwaju, autobusie, w markecie na targu należy trzymać zawsze zapiętą torbę przed sobą,;
- przebywając w szpitalu wartościowe rzeczy warto zdać do depozytu.
- będąc u fryzjera, w parku, na cmentarzu, w sklepie nie zostawiaj toreb lub siatek, w których masz pieniądze i dokumenty bez nadzoru, nawet na chwilę;
- wychodząc na zakupy należy mieć przygotowane drobne pieniądze, tak aby nie wyjmować za każdym razem portfela;
- nie należy wpuszczać do mieszkania nieznajomych;
- nie należy przechowywać w domu dużej ilości gotówki;
- nie należy otwierać drzwi, gdy tylko usłyszysz się dzwonek. Najpierw sprawdź, kto stoi za drzwiami. Jeżeli nie znasz tej osoby rozmawiaj przez zamknięte drzwi. Pracownicy urzędów zwykle telefonicznie zapowiadają swoją wizytę, a inkasenci mogą wystawione rachunki za światło i gaz zostawić w skrzynce pocztowej, nie wchodząc do domu;
- nie należy ufać nieznajomym i nie wpuszczać ich do klatki schodowej;
- należy utrzymywać więzi z sąsiadami. Mogą służyć pomocą ludziom starszym mieszkającym w ich otoczeniu;
- zawsze należy zamykać na zamek po przyjściu do domu drzwi wejściowe;
- wychodząc z domu po zmroku zabierz ze sobą osobę towarzyszącą;
- warto omijać tereny źle lub wcale nieoświetlone, szczególnie niebezpiecznymi miejscami są obrzeża miast, na których nie ma zabudowań.

CIEKAWOSTKA

W nocy lub przy złej pogodzie, kierowca widzi pieszego:

- ubranego w ciemny strój z odległości około 20-30 metrów;
- jeśli pieszy ma na sobie jasne ubranie z odległości około 50 metrów;
- gdy ma elementy odblaskowe z odległości około 150 a nawet 300 metrów!

Będąc uczestnikiem ruchu drogowego należy brać pod uwagę, że z wiekiem spozstrzegawczość, czas reakcji oraz sprawność ruchowa ulegają pogorszeniu.

SENIOR NA ZAKUPACH

Starsze osoby, czyli również wasze babcie, bardzo często korzystają z różnego rodzaju zaproszeń na bezpłatne badania z okazji otwarcia nowej przychodni, pokazy naczyń, materacy, sprzętu paramedycznego lub też na warsztaty kulinarne. Pokazy te okazują się w rzeczywistości spotkaniami sprzedażowymi tych produktów, ale w cenach wielokrotnie przekraczających ich wartość. Nieuczciwi sprzedawcy, wykorzystując niewiedzę starszych osób, nie informują o prawie konsumenta do odstąpienia od zawartej umowy i nie przekazują formularza odstąpienia od umowy.

Sprzedawcy korzystają z różnego rodzaju technik, aby zmanipulować osoby starsze i skłonić je do zakupu oferowanych produktów. Za sprawą tych sztuczek wasze babcie dają się nakłonić do zakupu niepotrzebnych produktów, z czego zdają sobie sprawę dopiero po dokonaniu transakcji. Oto najczęściej stosowane techniki wywierania wpływu na konsumentów, które wykorzystują handlowcy.

Aby wasze babcie mogły świadomie dokonywać zakupowych wyborów i nie stały się ofiarą

nieuczciwych sprzedawców muszą wiedzieć, jak bronić się przed zagrożeniami i manipulacją.

Osoby starsze powinny pamiętać przede wszystkim o poniższych zasadach:

- **Podjęcie ostatecznej decyzji po sprawdzeniu towaru i porównaniu cen**, np. w Internecie lub w sklepie. Należy pamiętać, że jeżeli towar jest dostępny dziś, będzie dostępny także jutro.
- **Ustalenie, czy rzeczywistym celem spotkania** (np. wykład, prezentacja, badania) **jest sprzedaż towarów lub usług**. Można o to zapytać osobę telefonującą z zaproszeniem albo skontaktować się z instytucją kierującą zaproszenie pisemnie.
- **Uwaga na „darmowe” prezenty** - darmowa wycieczka może być połączona z kilkugodzinną sprzedażą kosztownych produktów.
- **Niepodejmowanie decyzji pod wpływem impulsu**. Należy dać sobie więcej czasu na zastanowienie i skonsultować się z rodziną lub kimś bliskim.
- **Osoby starsze nie powinny zaciągać kredytu, jeśli nie stać je na prezentowany towar**. To może być początek problemów finansowych.
- **Konsument ma prawo odstąpić od umowy w ciągu 14 dni**, wystarczy wysłać oświadczenie pocztą.
- Jeżeli sprzedawca nie udzieli informacji o prawie do odstąpienia od umowy w ciągu 14 dni prawo to wygasa po upływie **12 miesięcy od dnia upływu powyższego terminu**.

Sprzedawca powinien poinformować o następujących kwestiach:

1. Czy miejsce, w którym odbywa się pokaz to jego siedziba lub oddział.

Niektórzy sprzedawcy często celowo zmieniają swoje siedziby. Chcą przez to ominąć przepisy pozwalające **na odstąpienie od umowy w ciągu 14 dni**.

Warto wiedzieć!

Nie można całkowicie ufać zapewnieniom sprzedawcy – należy samodzielnie poszukać w umowie informacji o prawie odstąpienia od umowy. Jeżeli sprzedawca unika odpowiedzi na pytanie, namawia do podpisania kontraktu bez czytania – **nie można ulegać presji. Obowiązuje to, co jest napisane w umowie, a nie zapewnienia sprzedawcy.**

2. Jaki charakter będzie miało spotkanie.

Ukrywanie handlowego celu takich zaproszeń to jedna z nieuczciwych praktyk, na którą skarżą się konsumenci. **Należy uważać na pokazy:** w rzeczywistości są to działania marketingowe mające na celu sprzedaż produktu. Warto zastanowić się, czy te rzeczy są rzeczywiście potrzebne, a potem sprawdzić opinie innych.

3. Sprzedawca ma obowiązek pokazać przed zawarciem umowy dokument potwierdzający prowadzenie działalności gospodarczej oraz dowód osobisty. Odmowa powinna wzbudzić nasze podejrzenia.

Niestety Twoja babcia mogła już zawrzeć umowę, a po powrocie do domu okazało się, że nie jest zadowolona z zakupu i żałuje podjętej decyzji.

Co zrobić w takiej sytuacji?

- **Jeżeli towar kupiony został poza lokalem przedsiębiorcy**, np. na pokazie, prezentacji lub w domu podczas wizyty akwizytora **można zrezygnować i odstąpić od umowy w ciągu 14 dni od otrzymania towaru**. Jeżeli w trakcie prezentacji zawarto umowę na świadczenie usług (np. opiekę medyczną) 14-dniowy termin odstąpienia liczy się od dnia zawarcia umowy. W tym przypadku liczy się data, która widnieje na umowie.

Ważne: w przypadku odstąpienia od umowy konsument nie ponosi żadnych kosztów poza wysyłką towaru. Zobacz wzór odstąpienia:

<https://prawakonsumenta.uokik.gov.pl/formularze/>

- **W przypadku, gdy towar nie spełnia oczekiwań, można złożyć reklamację.** Patrz infografika poniżej.
- **Jeżeli konsument został wprowadzony w błąd i minął czas na odstąpienie od umowy**, to można np.: uchylić się od skutków oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu. Konsument ma na to 12 miesięcy od momentu jego wykrycia. Można też żądać przed sądem stwierdzenia nieważności umowy. O pomoc warto poprosić rzecznika konsumentów, organizację konsumencką lub prawnika.
- **Jeżeli konsument otrzymał nakaz do zapłaty z sądu**, należy złożyć odpowiedź na pozew w terminie 14 dni (najczęściej jest to sprzeciw od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym). Aby uzyskać poradę należy skontaktować się z rzecznikiem konsumentów w miejscu zamieszkania, organizację konsumencką lub prawnika.

Pamiętaj!

Wezwanie do zapłaty z firmy windykacyjnej nie jest tym samym, co nakaz zapłaty wydany przez sąd. Firma windykacyjna nie ma prawa podejmować czynności egzekucyjnych, nie może też zastraszać konsumentów.

Jeśli zdarzy się, że Twoja babcia otrzyma zaproszenie na pokaz, poinformuj ją o zagrożeniach oraz o przysługujących jej prawach. Zaproszenie na pokaz może okazać się próbą wykorzystania naiwności starszej osoby. Przekazane przez Ciebie wskazówki mogą uchronić Twoją babcię przed nieuczciwym sprzedawcą oraz pomóc w uniknięciu problemów finansowych. Twoja wiedza może okazać się bezcenna.

Gdzie szukać bezpłatnej pomocy prawnej - te instytucje udzielają pomocy w zakresie odstąpienia od umowy oraz składania reklamacji

Jak złożyć reklamację? Ten schemat zawiera wskazówki, na które należy zwrócić uwagę składając reklamację.

Przydatne adresy stron internetowych

- Wyszukiwarka pomocy prawnej: uokik.gov.pl/kontakt.php
- W jaki sposób rozwiązać spór z przedsiębiorcą? Kompleksowe porady uokik.gov.pl/sprawy_indywidualne.php
- Portal internetowy o prawach kupujących: prawakonsumenta.uokik.gov.pl.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej - <http://www.mpips.gov.pl/seniorzyaktywne-starzenie>

Bezpłatna porada prawna

Infolinia 801 440 220, rzecznicy konsumentów, Inspekcja Handlowa, Federacja Konsumentów, Stowarzyszenie Konsumentów Polskich.

PLIKI DO POBRANIA

Formularz odstąpienia od umowy zawartej na odległość
110.27 KB
Formularz odstąpienia od umowy zawartej na odległość